

Anexa 2 – Reglementări privind infrastructura de educație în România

Standarde privind infrastructura

1. **Hotărârea de Guvern nr. 21/2007 privind aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar.** Standardele de autorizare și de acreditare sunt standarde naționale, care se aplică învățământului preuniversitar de stat și particular și reprezintă nivelul minim obligatoriu pentru funcționarea unităților de învățământ preuniversitar, reglementând:

- Existența spațiilor școlare și a spațiilor auxiliare (săli de mese, dormitoare, vestiare, bucătărie, spălătorie, printre altele) proprii și/sau închiriate, concesionate, în comodat sau deținute sub orice altă formă legală.
- Adecvarea numărului sălilor de clasă, al laboratoarelor, al atelierelor școlare, al sălilor de demonstrație și al spațiilor auxiliare, printre altele, la planul de școlarizare prognozat.
- Adecvarea tipului laboratoarelor, al cabinetelor, al atelierelor școlare, al sălilor de demonstrație și al spațiilor auxiliare, printre altele, la nivelul de școlarizare, profilul unității de învățământ și disciplinele cuprinse în planul de școlarizare.
- Existența unui spațiu propriu destinat bibliotecii școlare/centrului de informare și documentare sau a unui acord privind utilizarea bibliotecii unei alte unități de învățământ.
- Existența tehnologiei informatice și de comunicare.
- Existența spațiilor sanitare și dotarea lor în conformitate cu Normele de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor.
- Accesibilitatea spațiilor școlare și a spațiilor auxiliare pentru toți elevii, inclusiv pentru cei cu nevoi speciale.

2. **Ordinul nr. 1955/1995 al Ministerului Sănătății privind aprobarea Normelor de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor** prevede, printre alte cerințe, următoarele:

- Terenul aferent activităților în aer liber trebuie să asigure un minimum de 20 m² pentru un copil preșcolar și între 10 și 50 m² pentru un elev în învățământul primar și gimnazial.
- Numărul maxim de copii admiși la o grupă în grădinițe va fi de 20, în învățământul primar de 25 și în învățământul gimnazial de 30.
- Dimensionarea, amplasarea și adaptarea instalațiilor sanitare se va realiza în raport cu vârsta copiilor și a tinerilor. Grupurile sanitare pentru copii și tineri vor fi separate de cele pentru personalul adult. În unitățile pentru elevi și studenți, grupurile sanitare destinate acestora vor fi separate pe sexe, inclusiv la sălile de educație fizică.
- În spațiile de recreație (interioare și exterioare), ateliere școlare, laboratoare, săli de mese, săli de educație fizică se vor amenaja surse de apă potabilă. Acolo unde nu există posibilitatea de racordare la centrale de alimentare cu apă potabilă, conducerile unităților pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor vor asigura amenajarea de surse proprii de apă (controlate periodic din punct de vedere al potabilității).
- În lipsa unor sisteme publice de canalizare accesibile, unitățile sunt obligate să prevadă instalații proprii pentru colectarea, tratarea și evacuarea reziduurilor fecalo-menajere și a apelor uzate.

- Dotarea cu mobilier va fi asigurată corespunzător vârstei și dezvoltării fizice a copiilor și tinerilor, având în vedere numărul acestora, caracterul activității și destinația încăperilor.
- Sistemele de încălzire utilizate nu trebuie să permită degajarea de substanțe toxice în încăperi. În toate instituțiile pentru copii și tineri se interzice utilizarea pentru încălzire a sobelor metalice, precum și folosirea cărbunilor în creșe, grădinițe și case de copii preșcolari.
- Toate încăperile pentru copii și tineri vor fi ventilate natural, vor asigura un iluminat natural direct și un nivel de zgomot care să nu depășească 35 decibeli.
- În sălile de clasă se va asigura o temperatură de 18–20°C.
- Se va asigura un cubaj de aer de 5–8 m³ pentru un copil preșcolar/elev.
- Elevii din clasele I-IV vor avea cursuri numai dimineața.

Mecanisme de finanțare

3. **Legea nr. 1/2011 – Legea Educației Naționale** prevede principiile finanțării învățământului preuniversitar.

- Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice (MENCS) stabilește anual costul standard per preșcolar/elev, cost care stă la baza finanțării de bază. Finanțarea învățământului preuniversitar se face după principiul „resursa financiară urmează elevul”, în baza căruia alocația bugetară aferentă unui preșcolar/elev se transferă la unitatea de învățământ la care acesta învață.
- MENCS exercită, în domeniul învățământului preuniversitar, atribuția de a elabora norme specifice pentru construcțiile școlare și pentru dotarea acestora.
- Finanțarea unităților de învățământ preuniversitar cuprinde (i) finanțarea de bază, (ii) finanțarea complementară și (iii) finanțarea suplimentară.
 - (i) Statul asigură finanțarea de bază pentru toți preșcolarii și pentru toți elevii din învățământul general obligatoriu de stat, particular sau confesional acreditat. Statul asigură, de asemenea, finanțarea de bază pentru învățământul profesional și liceal de stat, particular sau confesional acreditat și pentru învățământul postliceal de stat. Finanțarea de bază se face în limitele costului standard per elev/preșcolar, conform metodologiei elaborate de MENCS. Finanțarea de bază se asigură din bugetul de stat, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată prin bugetele locale, pentru cheltuieli cu salariile, sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale în bani, stabilite prin lege, precum și contribuțiile aferente acestora; cheltuieli cu pregătirea profesională; cheltuieli cu evaluarea periodică a elevilor; cheltuieli cu bucuri și servicii; cheltuieli cu întreținerea curentă. Finanțarea de bază aprobată anual prin legea bugetului de stat se repartizează pe comune, orașe și municipii de către direcțiile generale ale finanțelor publice județene cu asistența tehnică de specialitate a inspectoratelor școlare județene.
 - (ii) Finanțarea complementară asigură cheltuieli de capital, cheltuieli sociale și alte cheltuieli asociate procesului de învățământ preuniversitar de stat. Finanțarea complementară se asigură din bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale și din sume defalcate din taxa pe valoare adăugată, pentru cheltuieli cu investiții, reparații capitale, consolidări; cheltuieli pentru transportul elevilor; cheltuieli pentru naveta cadrelor didactice; printre alte categorii de cheltuieli. Finanțarea complementară aprobată anual prin legea bugetului de stat se repartizează pe comune, orașe și municipii de către direcțiile generale ale finanțelor publice județene cu asistența tehnică a inspectoratelor școlare județene.

- (iii) Finanțarea suplimentară se acordă ca sumă globală fixă din bugetul MENCȘ pentru premierea unităților de învățământ preuniversitar de stat cu rezultate deosebite în domeniul incluziunii sau în domeniul performanțelor școlare. Consiliile locale și consiliile județene contribuie la finanțarea suplimentară acordând granturi unităților de învățământ în baza unei metodologii proprii. Finanțarea suplimentară se realizează pe bază de contract încheiat între unitatea școlară și finanțator.
- MEN asigură fonduri de la bugetul de stat pentru unitățile de învățământ preuniversitar pentru finanțarea:
 - (i) programelor naționale aprobate prin hotărâri ale Guvernului;
 - (ii) contribuției naționale pentru proiecte/programe finanțate de GR și de alte instituții/organizații financiare internaționale;
 - (iii) unor programe anuale sau multianuale de investiții, de modernizare și de dezvoltare a bazei materiale a unităților de învățământ preuniversitar de stat, inclusiv consolidări și reabilitări de școli și dotări.

4. Hotărârea de Guvern nr. 136/2016 privind aprobarea normelor metodologice pentru determinarea costului standard per elev/preșcolar și stabilirea finanțării de bază de la bugetul de stat pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat.

- Finanțarea cheltuielilor cu salariile, sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale în bani, stabilite prin lege, precum și a contribuțiilor aferente acestora se face pe baza costului standard per elev/preșcolar. Costul standard per elev/preșcolar pentru aceste cheltuieli se determină pentru fiecare nivel de învățământ, filieră, profil, specializare/domeniu, în funcție de numărul de elevi/preșcolari, limba de predare și mediul urban/rural. În anul 2016, valoarea costului standard pentru coeficientul 1 este de 3.043 lei/an.
- Finanțarea cheltuielilor cu pregătirea profesională, a cheltuielilor cu evaluarea periodică a elevilor, precum și a cheltuielilor cu bucuri și servicii se face pe baza costului standard per elev/preșcolar. Costul standard per elev/preșcolar pentru aceste cheltuieli se determină pentru fiecare nivel de învățământ, filieră, profil, specializare/domeniu, în funcție de mărimea și tipul unităților de învățământ, mediul urban/rural și coeficienții de temperatură pe zone geografice. În anul 2016, valoarea costului standard pentru coeficientul 1 este de 321 lei/an.
- Unităților de învățământ care au în componență și clase cu elevi care studiază în limba maternă a minorităților li se alocă sume suplimentare.
- Unitățile de învățământ cu personalitate juridică transmit, până la data de 20 noiembrie a fiecărui an calendaristic, unităților administrativ-teritoriale și inspectoratelor școlare numărul de elevi/preșcolari pe nivel de învățământ, filieră, profil, specializare/domeniu, pentru întreaga unitate de învățământ. Directorii unităților de învățământ cu personalitate juridică răspund, conform legii, de corectitudinea datelor transmise.
- Ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale transmit administrației județene a finanțelor publice, până la data de 10 decembrie, atât pentru întreaga unitate administrativ-teritorială, cât și pentru fiecare unitate de învățământ cu personalitate juridică, în vederea repartizării sumelor defalcate din taxa pe valoare adăugată.
- Repartizarea sumelor defalcate din taxa pe valoare adăugată, aprobate prin legea anuală a bugetului de stat, pe comune, orașe și municipii se face prin decizie a directorului direcției generale județene a finanțelor publice, cu asistența tehnică de specialitate a inspectoratului școlar.

- Stabilirea nivelului sumelor aferente unei unități administrativ-teritoriale se face prin înmulțirea dintre numărul de elevi/preșcolari și costurile standard specifice.
- Ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale stabilesc sumele destinate finanțării de bază pe unități de învățământ cu personalitate juridică, pe baza numărului de elevi/preșcolari și a costurilor standard specifice.

5. Hotărârea de Guvern nr. 363/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice.

- Standardele de cost constituie documente de referință cu rol de ghidare în promovarea obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice, similare din punct de vedere tehnic cu obiectivele de referință prezentate în standardele respective. După publicarea acestei hotărâri, alte trei Hotărâri de Guvern au fost publicate:
 - (i) Hotărârea de Guvern nr. 717/2010;
 - (ii) Hotărârea de Guvern nr. 250/2011;
 - (iii) Hotărârea de Guvern nr. 1061/2012.
- Forma actuală a normativelor cuprinde douăzeci de standarde de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice, trei dintre acestea privind infrastructura de educație:
 - (i) Școală cu 8 săli de clasă pentru învățământul gimnazial, amplasat în mediul rural sau urban; costul unitar (exclusiv taxa pe valoare adăugată) este de 431 euro/m². Școala trebuie să includă următoarele spații: săli de clasă; laboratoare; cancelarie; director, secretariat; grupuri sanitare; magazie; centrală termică; spații de circulație (holuri, casa scării); utilități: energie electrică și apă prin racord la rețeaua publică, încălzirea cu centrală termică proprie.
 - (ii) Grădiniță cu 4 săli de grupă – clădire destinată învățământului preșcolar care cuprinde funcțiunile și dotările specifice necesare desfășurării în condiții moderne a educației; construcția poate fi amplasată în mediul rural sau urban. Costul unitar (exclusiv taxa pe valoare adăugată) este de 417 euro/m². Grădinița trebuie să includă următoarele spații: filtru; izolator cu grup sanitar propriu; vestiar; săli de grupă; grupuri sanitare pentru fiecare sală de grupă; spațiu multifuncțional; cancelarie; vestiar cu grup sanitar pentru profesori; centrală termică; utilități: energie electrică și apă prin racord la rețeaua publică, încălzirea cu centrală termică proprie.
 - (iii) Cămin studentesc – construcție destinată cazării studenților în perioada anului universitar sau în perioadele de vacanță, având funcțiunile necesare pentru asigurarea unui confort normal. Costul unitar (exclusiv taxa pe valoare adăugată) este de 603 euro/m². Căminul studentesc trebuie să includă următoarele spații: recepție; birou administrator; camere pentru dormit cuplate cu grupuri sanitare; oficii; depozite rufe murdare/rufe curate; centrală termică; spații de circulație (holuri, casa scării); utilități: energie electrică și apă prin racord la rețeaua publică, încălzirea cu centrală termică proprie.
- Standardele de cost nu cuprind cheltuielile pentru obținerea și amenajarea terenului, cheltuielile pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului, cheltuielile pentru proiectare și asistență tehnică, cheltuieli pentru probe tehnologice și teste și predare la beneficiar.